

Mivel nem nélkülözhetem titkárnóm segítségét, kénytelen voltam angolul diktálni ezt a levelet.

¹ L. e kötet 262. sz. levelét.

² Keresztury Dezső.

291. BÖHM VILMOS KÁROLYI MIHÁLYHOZ

(Stockholm, 1947. május 27.)

Kedves Elnök Uram!

Engedd meg, hogy egy kéréssel zaklassalak.

Jászi Oszkár már régebben foglalkozik azzal a gondolattal, hogy a délkelet-európai államokba utazzék, minthogy két egyetemi megbízása van egy hosszabb tanulmány megírására. Beutazása ügyében írtam Szakasits elvtársamnak és kértem közbenjárását. Ma Jászitól levelet kaptam, amelyben arról értesít, hogy a State Department tudatja vele, hogy a Szövetséges Ellenőrző Bizottság visszautasította Jászinak beutazására vonatkozó kérelmét. Azt hiszem, kedves Elnök uram, hogy nem kell külön hangsúlyoznom, hogy itt csak tévedésről vagy rosszindulatú információról lehet szó. Az illetékes SZEB-hatóságot kétségtelenül félrevezették. Bizonyos, hogy Jászinak sok tekintetben más a felfogása, mint a mienk bizonyos kérdéseket illetően, de hogy Jászi Oszkár a demokráciának egyik legkiválóbb előharcosa, hogy Jászi Oszkár soha olyant nem fog cselekedni vagy írni, ami a mai magyar demokrácia ellen irányulna, azt Nálad és nálam jobban senki nem tudja.

Arra kérlek, kedves Elnök uram, kísérelj meg Te felvilágosítani az illetékeseket, hogy Jászi megkaphassa a beutazási engedélyt, és ha megkapná a SZEB-engedélyt, azt küldjék el a prágai magyar vagy amerikai követségnek. Arra is megkérnélek, hogy az ügy elintézéséről engem táviratilag értesíteni szíveskedj.

Köszönöm, Elnök uram, fáradozásodat. Remélem, hogy úgy Te, mint az Elnökné, jó egészségben vagytok.

A régi szeretettel és barátsággal üdvözöl

PIL 939. f. 28. 6. e. (másodpéldány)

292. NAGY VINCE KÁROLYI MIHÁLYHOZ

(Budapest, 1947. május 30.)

Kedves Barátom!

Elsősorban magam és volt ügyvédtársaim örökösei nevében megköszönöm Neked, hogy ügyvédedet, Káldor Miklóst,¹ azzal az üzenetteddel küldted két hónappal ezelőtt hozzám, hogy az ügyvédi honorárium kiegyenlítése tárgyában levelemre válaszod elsősorban az, hogy fizetni akarsz és fizetni fogsz. Jogtanácsosodat csak az összecszerűség kérdésében való tárgyalásokkal bíztad meg.

Én akkor rendelkezésére bocsátottam az összes adatokat, a bírói megállapító határozatokat és a Te általad Párizsban a Külügyminisztériumban aláírt elismerő okiratot is. Ügyvéded megígérte, hogy „rövidesen” végleges választ fog ő adni elhatározásodról.

Azóta sajnos már több mint két hónap elmúlt, de semmi választ nem kaptunk. Jól tudom, hogy Te magad Kairóban voltál majdnem két hónapig, s ugyanakkor ügyvéded

majdnem ugyanannyi ideig a francia Riviérán időzött. Tehát nem volt időtök erről az ügyről tárgyalnotok. Sem [a] Kincstárral, illetve a kormánnyal a magad jogos követelésének kifizetéséről.

Én azonban az ügyvédörökösökkel együtt igen nehéz gondok között élek. Ezt szintesteltem Előtted hangoztatni. De helyzetem kényszerít erre. Ezért változatlan tisztelettel arra kérek, légy szíves szorgalmazd meg Káldor ügyvéd úrnál úgy a saját részedre való pénzbeszerzést, valamint a részünkre járó tartozásod kiegyenlítését is. Azt is bizonyára jól tudod, hogy a legkülönbözőbb cikkek napi ára állandóan emelkedik, vagyis a forint vásárlóereje csökken. Ezért amikor – három hónap előtt március 5-i levelemben – egyezségi ajánlatunkat három és félmillió forint helyett egymillió forintra tettük, még akkor ez az összeg sokkal nagyobb vásárlóértéket képviselt, mint ma, és ha még hosszabb ideig húzódnék annak kiegyenlítése, egyre csökkenne annak belértéke. Tehát mi méltányos ajánlatunknak hosszabb ideig való fenntartásával egyre rosszabb helyzetbe kerülnénk.

Mindezeknél fogva és legfőként nem részletezhető *nagyon nagy anyagi nehézségeim és családi gondjaim miatt* ismételten tisztelettel és szeretettel felkérek a mielőbbi rendezésre.

Öszinte tisztelettel szívélyesen üdvözöl régi híved

Nagy Vince

Ui. Felvetem a gondolatot, hogy egy 10 000 forintnyi ácontó törlesztéssel nem tudnánk-e ennek a négy családnak nehéz helyzetén pillanatnyilag segíteni addig is, amíg a végleges rendezés megtörténhetik

Történeti Hivatal K 747 (egykorú másolat)

¹ Helyesen feltehetően: Kádár Miklós.

293. KÁROLYI MIHÁLY GYÖNGYÖSI JÁNOSHOZ

(Budapest, 1947. május 31.)

Tisztelt Barátom,

Mielőtt Kairóba utaztam volt,¹ megállapodtam Rákosi és Szakasits miniszterelnök-helyettes urakkal és Veled abban, hogy visszatérésem után átbeszéljük és megvalósítjuk a délkelet-európai államokkal kapcsolatos külpolitikai tervemet, illetve felállítjuk az általam javasolt Délkelet-európai Intézetet. Előzetesen a rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter tisztjéről való lemondásomat bejelentő levelet intéztem hozzád. Ezt a bejelentésemet a megállapodás után időlegesen visszavontam, és végleges visszavonását a terv keresztülvitelétől tettem függővé.

Most már két hét óta tartózkodom Budapesten, és még senki sem szólított fel arra, hogy a fenti tervet átbeszéljük, sőt arra sem kértek fel, hogy az Interparlamentáris Unió konferencián szerzett tapasztalataimról beszámoljak. Mindebből azt a következtetést vonom le, hogy szolgálataimra nincs szükség, és így arra kérek, hogy a rendkívüli követ és meghatalmazott miniszteri tisztetmről való lemondásomat közzöld a minisztertanáccsal és hivatalosan is tedd közzé.²

Szívélyes üdvözlettel

PII 704. f. 131. ó. e. (fogalmazvány)